

Wprowadzenie
do nowych
wymogów
sprawozdawczości
zrównoważonego
rozwoju

Wprowadzenie do nowych wymogów sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

Ustawa z 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw, wprowadziła do polskiego porządku prawnego kompleksowe regulacje dotyczące sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Jest to odpowiedź na rosnące znaczenie kwestii środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego (ESG) w działalności przedsiębiorstw oraz potrzebę zwiększenia transparentności w tym obszarze. Nowe przepisy stanowią implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE w zakresie sprawozdawczości przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju. Ustawa dodaje do ustawy o rachunkowości nowy rozdział 6c, który szczegółowo reguluje obowiązki sprawozdawcze różnych kategorii podmiotów w zakresie ich wpływu na zrównoważony rozwój oraz wpływu kwestii zrównoważonego rozwoju na ich działalność. Wprowadzone zmiany mają na celu ustandaryzowanie sposobu raportowania informacji niefinansowych, zwiększenie porównywalności danych między podmiotami oraz zapewnienie interesariuszom dostępu do wiarygodnych informacji o wpływie przedsiębiorstw na środowisko i społeczeństwo. Szczególny nacisk położono na kwestie związane z przeciwdziałaniem zmianom klimatu, w tym osiągnięcie celów Porozumienia paryskiego i neutralności klimatycznej do 2050 roku.

Regulacje wprowadzają zróżnicowane wymogi w zależności od wielkości i charakteru podmiotów, uwzględniając specyfikę różnych form prawnych i sektorów gospodarki.

Przewidziano także szczególne rozwiązania dla grup kapitałowych oraz podmiotów powiązanych, mające na celu optymalizację procesu sprawozdawczego przy zachowaniu kompletności i rzetelności przekazywanych informacji.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- ➔ Przygotowanie organizacji do nowych wymogów raportowania, w tym budowa kompetencji i systemów zbierania danych
- ➔ Integracja kwestii ESG ze strategią biznesową i procesami decyzyjnymi
- ➔ Zapewnienie wiarygodności i porównywalności raportowanych danych
- ➔ Konieczność poniesienia znaczących nakładów finansowych i organizacyjnych na wdrożenie nowych wymogów
- ➔ Ryzyko reputacyjne związane z ujawnianiem wrażliwych informacji dotyczących wpływu na środowisko i społeczeństwo
- ➔ Potrzeba zaangażowania różnych działów i poziomów organizacji w proces raportowania

Podmioty objęte obowiązkiem sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

Ustawa precyzyjnie określa katalog podmiotów podlegających nowym regulacjom, wprowadzając zróżnicowane wymogi w zależności od wielkości, formy prawnej i charakteru prowadzonej działalności. System raportowania został zaprojektowany w sposób uwzględniający możliwości organizacyjne i specyfikę różnych typów podmiotów gospodarczych.

Do głównych kategorii jednostek zobowiązanych do raportowania należą spółki kapitałowe (zarówno spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jak i spółki akcyjne) oraz spółki komandytowo-akcyjne. Obowiązek dotyczy także specyficznych form spółek osobowych - spółek jawnych i komandytowych, ale tylko tych, których wszystkimi wspólnikami ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność są spółki kapitałowe, spółki komandytowo-akcyjne lub spółki z innych państw o podobnej formie prawnej.

Szczególne regulacje dotyczą sektora finansowego - obowiązkiem raportowania objęte są zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji oraz banki krajowe. Jednocześnie ustawodawca wprowadził istotne wyłączenia dla funduszy inwestycyjnych (otwartych, zamkniętych, specjalistycznych) oraz alternatywnych spółek inwestycyjnych. Dodatkowe wymogi dotyczą jednostek małych i średnich będących emitentami papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynkach regulowanych EOG, a także małych i niezłożonych instytucji kredytowych oraz wewnętrznych zakładów ubezpieczeń i reasekuracji.

Dla podmiotów spoza EOG wprowadzono dodatkowe kryteria oparte na przychodach - próg 150 000 000 euro przychodów na poziomie grupy w UE dla jednostek dominujących oraz próg 40 000 000 euro przychodów dla oddziałów. System raportowania uwzględnia również powiązania kapitałowe między podmiotami, wprowadzając szczególne regulacje dla jednostek zależnych i dominujących, z możliwością zwolnienia z obowiązku raportowania dla niektórych jednostek zależnych.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- ➔ Prawidłowa identyfikacja obowiązków raportowych w złożonych strukturach kapitałowych
- ➔ Koordynacja procesu raportowania w przypadku podmiotów należących do międzynarodowych grup kapitałowych
- ➔ Zapewnienie spójności raportowania na poziomie grupy i poszczególnych podmiotów
- ➔ Dostosowanie systemów i procedur do różnych wymogów w zależności od kategorii podmiotu
- ➔ Ryzyko podwójnego raportowania lub pominięcia istotnych obszarów
- ➔ Konieczność stałego monitorowania zmian w statusie podmiotu wpływających na zakres obowiązków sprawozdawczych
- ➔ Zapewnienie zgodności z wymogami w przypadku transgranicznych operacji i złożonych struktur właścicielskich

Zakres sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

Raportowanie zrównoważonego rozwoju wymaga od jednostek przedstawienia kompleksowych informacji obejmujących wpływ ich działalności na kwestie środowiskowe, społeczne i zarządcze, a także sposób, w jaki te kwestie wpływają na rozwój i sytuację podmiotu. Jest to znacznie szerszy zakres niż tradycyjna sprawozdawczość finansowa.

W ramach modelu biznesowego i strategii jednostki muszą przedstawić analizę odporności na ryzyka ESG oraz zidentyfikować potencjalne szanse. Kluczowym elementem jest przedstawienie konkretnych planów działań dotyczących przejścia na zrównoważoną gospodarkę, w tym szczegółowych inicjatyw mających na celu ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5°C oraz osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 roku. Podmioty muszą również przeanalizować zagrożenia związane z wykorzystaniem paliw kopalnych.

Sprawozdawczość wymaga określenia konkretnych, mierzalnych celów w zakresie zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem bezwzględnych celów redukcji emisji gazów cieplarnianych na lata 2030 i 2050. Jednostki muszą raportować o postępach w realizacji tych celów oraz przedstawić dowody naukowe potwierdzające przyjęte założenia. Istotnym elementem jest również opis systemu zarządzania kwestiami ESG, w tym roli kierownictwa i organów nadzorczych oraz ich kompetencji w tym zakresie.

Szczególną uwagę należy poświęcić procesowi należytej staranności, który powinien obejmować nie tylko własne działania jednostki, ale również jej łańcuch wartości. Wymagana jest identyfikacja rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków działalności oraz opis podjętych działań zapobiegawczych i naprawczych.

Wszystkie informacje muszą być poparte odpowiednimi wskaźnikami ilościowymi i jakościowymi.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- ➔ Zapewnienie kompletności i dokładności danych w całym łańcuchu wartości
- ➔ Opracowanie metodologii pomiaru i raportowania wpływu na klimat i środowisko
- ➔ Integracja celów zrównoważonego rozwoju ze strategią biznesową
- ➔ Budowa systemów monitorowania i raportowania wskaźników ESG
- ➔ Konieczność zaangażowania ekspertów z różnych dziedzin
- ➔ Ryzyko ujawnienia wrażliwych informacji biznesowych
- ➔ Trudności w prognozowaniu długoterminowych celów środowiskowych
- ➔ Koszt wdrożenia kompleksowych systemów monitoringu i raportowania

Standardy unijne w sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

Ustawa wprowadza obowiązek stosowania jednolitych standardów sprawozdawczości określonych przez Komisję Europejską w drodze aktów delegowanych. System ten ma zapewnić porównywalność informacji o zrównoważonym rozwoju w całej Unii Europejskiej oraz ułatwić interesariuszom dostęp do wiarygodnych danych o wpływie przedsiębiorstw na środowisko i społeczeństwo.

Standardy zostały podzielone na dwie główne kategorie. Pierwsza to standardy ogólne, wydane na podstawie art. 29b ust. 1 dyrektywy 2013/34/UE, które są przeznaczone dla wszystkich jednostek zobowiązanych do raportowania. Określają one szczegółowy zakres informacji oraz sposób ich prezentacji, zapewniając spójność raportowania w całej UE. Druga kategoria to standardy dla małych i średnich jednostek, wydane na podstawie art. 29c ust. 1 dyrektywy, zawierające uproszczone wymogi dostosowane do możliwości mniejszych podmiotów. Wszystkie informacje muszą być prezentowane w trzech perspektywach czasowych: krótko-, średnio- i długoterminowej. Standardy określają precyzyjnie, w jakich przypadkach sprawozdawczość powinna obejmować informacje o własnych operacjach jednostki i jej łańcuchu wartości, a także kiedy konieczne są odniesienia do innych części sprawozdania z działalności oraz powiązania z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu finansowym.

Sprawozdawczość musi być sporządzana w formacie określonym w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, a informacje podlegające ujawnieniu zgodnie z Taksonomią UE (rozporządzenie 2020/852) muszą być odpowiednio oznakowane. Dla podmiotów spoza EOG przewidziano możliwość stosowania standardów uznanych za równoważne przez Komisję Europejską. W przypadku gdy przepisy UE wymagają dodatkowej weryfikacji przez akredytowaną stronę trzecią, sprawozdanie z takiej weryfikacji stanowi obowiązkowy załącznik.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- ➔ Prawidłowa interpretacja i implementacja złożonych wymogów standardów
- ➔ Konieczność ciągłego monitorowania zmian w standardach i dostosowywania się do nich
- ➔ Zapewnienie odpowiednich kompetencji w zakresie stosowania standardów
- ➔ Wdrożenie systemów IT umożliwiających raportowanie w wymaganym formacie
- ➔ Koordynacja między różnymi działami w celu zapewnienia spójności raportowania
- ➔ Koszty związane z wdrożeniem i utrzymaniem systemów zgodnych ze standardami
- ➔ Ryzyko błędnej interpretacji standardów i związanych z tym sankcji

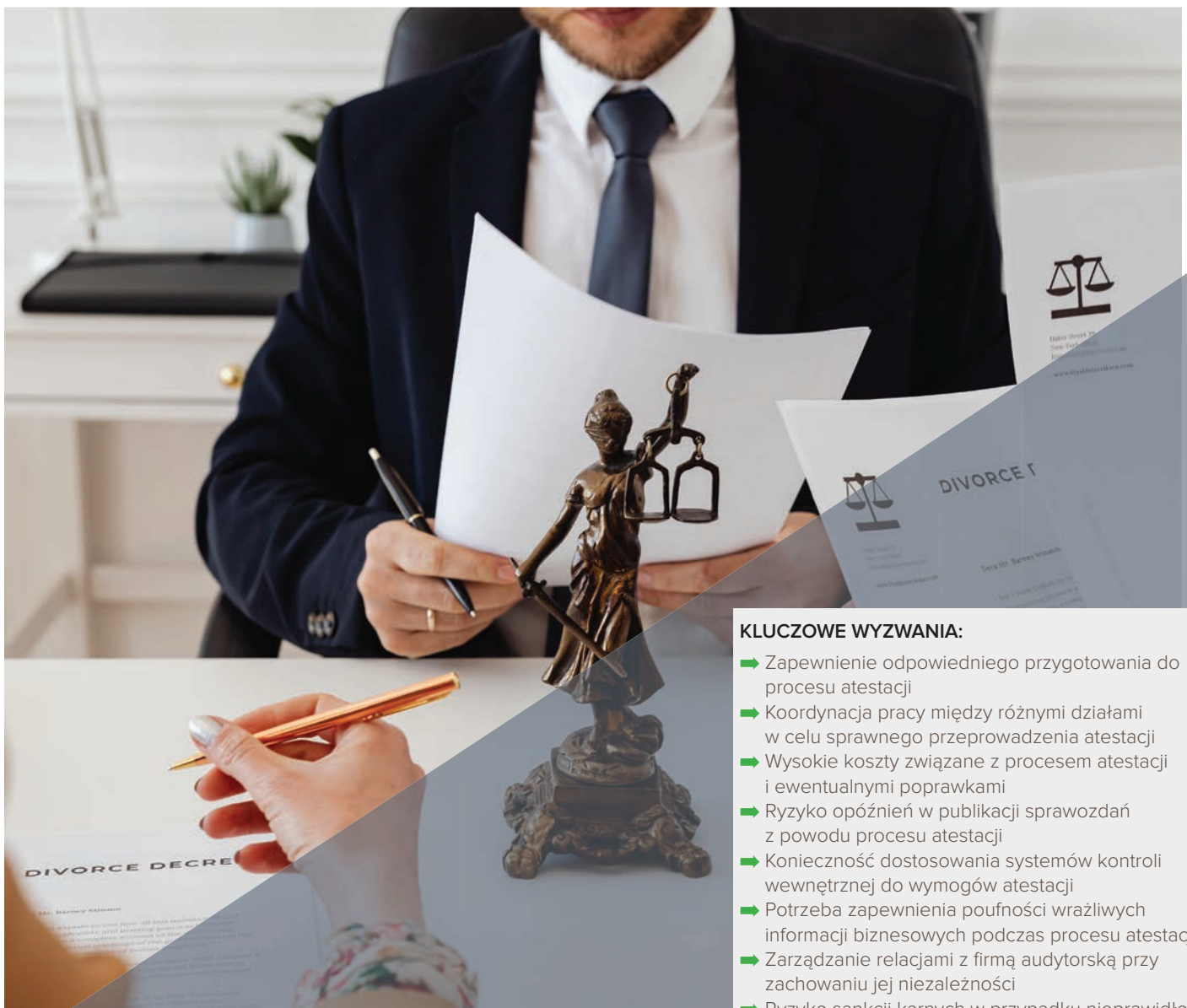
Obowiązki w zakresie badania i składania sprawozdań zrównoważonego rozwoju

Ustawa wprowadza kompleksowy system weryfikacji i składania sprawozdań, nakładając obowiązek atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju przez uprawnionych biegłych rewidentów. System ten ma zapewnić wiarygodność i rzetelność prezentowanych informacji, a także ich zgodność z wymogami prawnymi i standardami raportowania.

Proces atestacji rozpoczyna się od wyboru firmy audytorskiej przez organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe jednostki. Ustawa wprowadza istotne zabezpieczenia w tym zakresie - zakazane są wszelkie klauzule ograniczające możliwość wyboru firmy audytorskiej do określonych kategorii lub wykazów. Kierownik jednostki zawiera następnie umowę o atestację, przy czym koszty tego procesu ponosi jednostka podlegająca atestacji. Rozwiązanie umowy jest możliwe tylko w ściśle określonych przypadkach, takich jak niemożność spełnienia wymogów prawnych, naruszenie zasad etyki lub niezależności.

Ustawa nakłada na kierownika jednostki szereg obowiązków związanych z procesem atestacji - od zapewnienia dostępu do dokumentów, przez udzielanie wyjaśnień, po składanie niezbędnych oświadczeń. Biegły rewident otrzymuje szerokie uprawnienia w zakresie dostępu do informacji, w tym prawo do uzyskiwania danych od kontrahentów, banków i doradców prawnych jednostki. W przypadku grup kapitałowych te uprawnienia rozciągają się na jednostki zależne i stowarzyszone.

Istotnym elementem systemu są terminy i formy publikacji sprawozdań. Sprawozdanie z działalności musi być zamieszczone na stronie internetowej jednostki w ciągu 15 dni od zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego. Wszystkie dokumenty należy również złożyć we właściwym rejestrze sądowym. System przewiduje surowe sankcje za naruszenie obowiązków - biegły rewident sporządzający niezgodną ze stanem faktycznym opinię może podlegać karze grzywny lub pozbawienia wolności do lat 2.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- Zapewnienie odpowiedniego przygotowania do procesu atestacji
- Koordynacja pracy między różnymi działami w celu sprawnego przeprowadzenia atestacji
- Wysokie koszty związane z procesem atestacji i ewentualnymi poprawkami
- Ryzyko opóźnień w publikacji sprawozdań z powodu procesu atestacji
- Konieczność dostosowania systemów kontroli wewnętrznej do wymogów atestacji
- Potrzeba zapewnienia poufności wrażliwych informacji biznesowych podczas procesu atestacji
- Zarządzanie relacjami z firmą audytorską przy zachowaniu jej niezależności
- Ryzyko sankcji karnych w przypadku nieprawidłowości

Wymogi dla grup kapitałowych w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju

Ustawa wprowadza szczególne wymogi dla dużych grup kapitałowych, definiując je jako grupy spełniające co najmniej dwa z trzech warunków: suma aktywów przekracza 85 000 000 zł, przychody netto ze sprzedaży przekraczają 170 000 000 zł, lub przeciętne zatrudnienie w roku obrotowym wynosi co najmniej 250 osób. Dla tych podmiotów przewidziano rozbudowany system raportowania uwzględniający specyfikę struktur grupowych.

Jednostka dominująca dużej grupy ma obowiązek przedstawić w wyodrębnionej części sprawozdania z działalności grupy kapitałowej kompleksowe informacje o wpływie całej grupy na kwestie zrównoważonego rozwoju. Sprawozdawczość musi zawierać szczegółowy opis modelu biznesowego i strategii grupy, uwzględniając jej odporność na ryzyka ESG oraz szanse wynikające z transformacji. Grupa musi przedstawić konkretne plany działań i inwestycji związanych z przejściem na zrównoważoną gospodarkę, w tym działania na rzecz ograniczenia globalnego ocieplenia i osiągnięcia neutralności klimatycznej.

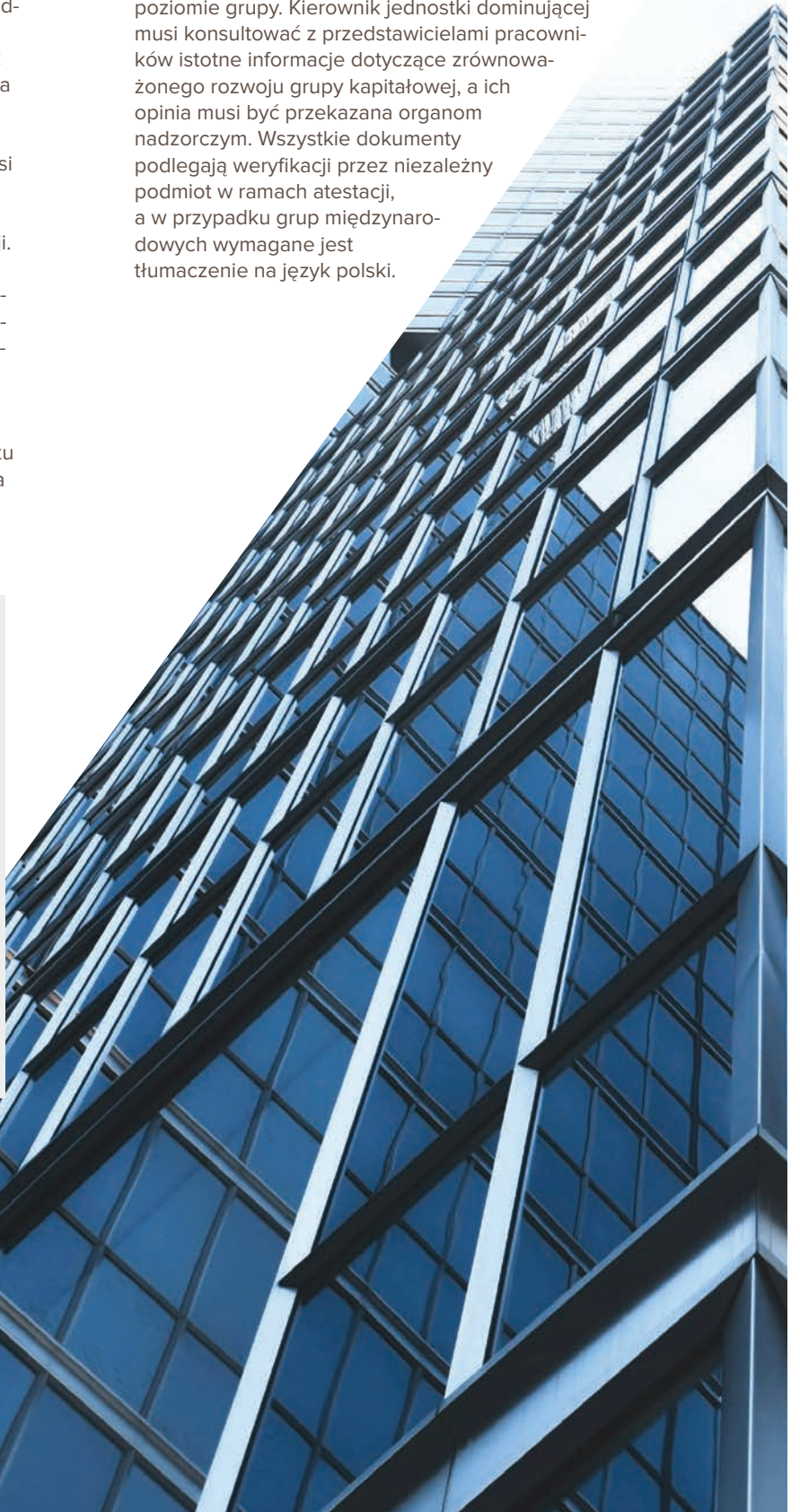
Szczególną uwagę poświęcono kwestii różnic między ryzykami na poziomie grupy a ryzykami poszczególnych jednostek zależnych. W przypadku zidentyfikowania istotnych rozbieżności, jednostka

dominująca musi przedstawić szczegółowe wyjaśnienia. Sprawozdanie powinno również zawierać informację o jednostkach zależnych korzystających ze zwolnienia z obowiązku indywidualnej sprawozdawczości oraz uzasadnienie takiego zwolnienia.

Ustawa wprowadza mechanizmy mające zapewnić przejrzystość i wiarygodność raportowania na poziomie grupy. Kierownik jednostki dominującej musi konsultować z przedstawicielami pracowników istotne informacje dotyczące zrównoważonego rozwoju grupy kapitałowej, a ich opinia musi być przekazana organom nadzorczym. Wszystkie dokumenty podlegają weryfikacji przez niezależny podmiot w ramach atestacji, a w przypadku grup międzynarodowych wymagane jest tłumaczenie na język polski.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- ➔ Koordynacja procesu raportowania w złożonych strukturach grupowych
- ➔ Zapewnienie spójności danych i metodologii między różnymi podmiotami grupy
- ➔ Zarządzanie różnicami w podejściu do kwestii ESG w różnych krajach
- ➔ Wysokie koszty wdrożenia jednolitych systemów raportowania w całej grupie
- ➔ Konieczność uwzględnienia różnic regulacyjnych w różnych jurysdykcjach
- ➔ Ryzyko niespójności w raportowaniu między podmiotami grupy
- ➔ Złożoność procesu konsultacji z przedstawicielami pracowników w strukturze międzynarodowej
- ➔ Trudności w agregacji i weryfikacji danych z różnych źródeł w grupie

Europejskie standardy sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (ESRS)

Komisja Europejska przyjęła dotychczas zestaw 12 Europejskich Standardów Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ESRS). Ten obszerny zbiór dokumentów, liczący 248 stron wraz z 33-stronicowymi objaśnieniami terminów i skrótów, stanowi fundamentalną zmianę w sposobie raportowania informacji niefinansowych w Unii Europejskiej.

Zestaw standardów ESRS składa się z czterech głównych obszarów. Podstawę stanowią dwa standardy ogólne: ESRS 1 (Zasady ogólne) oraz ESRS 2 (Informacje ogólne). Następnie wyodrębniono pięć standardów środowiskowych obejmujących zmianę klimatu, zanieczyszczenia, zasoby wodne i morskie, bioróżnorodność oraz gospodarkę obiegu zamkniętego. Cztery standardy społeczne koncentrują się na zatrudnieniu, pracownikach w łańcuchu wartości, otoczeniu społecznym oraz konsumentach. Całość uzupełnia standard dotyczący praktyk biznesowych i ładu korporacyjnego (ESRS G1). Równolegle trwają prace nad dodatkowymi standardami sektorowymi, które będą publikowane etapowo. Pierwsze z nich obejmą sektory o szczególnym wpływie na zrównoważony rozwój, takie jak rolnictwo, przemysł chemiczny, paliwa kopalne, leśnictwo, górnictwo, transport drogowy, tekstylia oraz przemysł spożywczy. Planowane są również uproszczone standardy dla notowanych MŚP oraz standardy dla jednostek z państw trzecich. W ramach aktualnych standardów ESRS podmioty muszą dokonać 84 szczegółowych ujawnień (zredukowanych z pierwotnie planowanych 136). ESRS 1 stanowi przewodnik po zasadach tworzenia raportów, ESRS 2 wprowadza 12 obowiązkowych wskaźników podstawowych, standardy środowiskowe wymagają 32 ujawnień, społeczne kolejnych 32, a standard dotyczący ładu korporacyjnego - 6 ujawnień.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- ➔ Konieczność dokładnego przestudiowania i zrozumienia obszernej dokumentacji standardów
- ➔ Wprowadzenie nowych systemów gromadzenia danych zgodnych z precyzyjnymi wymogami ESRS
- ➔ Przeszkolenie pracowników w zakresie interpretacji i stosowania szczegółowych wymogów standardów
- ➔ Zapewnienie spójności raportowania z objaśnieniami terminów zawartymi w standardach
- ➔ Dostosowanie wewnętrznych procedur do nowych wymogów dokumentacyjnych
- ➔ Ryzyko błędnej interpretacji szczegółowych wymogów technicznych
- ➔ Konieczność stałego monitorowania aktualizacji i zmian w standardach
- ➔ Koordynacja raportowania sektorowego z wymogami standardów podstawowych

Unijne standardy ogólne (ESRS 1 i ESRS 2)

Fundamentem unijnego systemu raportowania ESG są dwa standardy ogólne: ESRS 1 (Zasady ogólne) oraz ESRS 2 (Informacje ogólne), które tworzą ramy dla wszystkich pozostałych standardów szczegółowych. Standardy te określają podstawowe zasady raportowania oraz wymagane ujawnienia bazowe dla wszystkich raportujących podmiotów.

ESRS 1 (Zasady ogólne) stanowi przewodnik metodologiczny, określający fundamentalne zasady tworzenia raportów zrównoważonego rozwoju. Standard wprowadza kluczową koncepcję podwójnej istotności, która wymaga uwzględnienia zarówno wpływu organizacji na zrównoważony rozwój, jak i wpływu kwestii zrównoważonego rozwoju na organizację. ESRS 1 nie zawiera konkretnych wskaźników, skupia się natomiast na zasadach jakościowych, takich jak dokładność, kompletność, porównywalność, weryfikowalność i terminowość raportowanych informacji.

ESRS 2 (Informacje ogólne) zawiera zestaw 12 obowiązkowych wskaźników bazowych, które

muszą być raportowane przez wszystkie podmioty. Obejmują one trzy główne obszary: informacje ogólne o podmiocie raportującym, opis strategii i zarządzania oraz analizę istotności. W ramach informacji ogólnych wymagane jest przedstawienie modelu biznesowego, łańcucha wartości oraz kluczowych interesariuszy. Obszar strategii i zarządzania wymaga ujawnienia celów związanych ze zrównoważonym rozwojem, planów ich realizacji oraz systemów zarządzania ryzykami ESG. Standard wprowadza również wymóg przeprowadzenia i ujawnienia szczegółowej analizy istotności, która powinna uwzględniać zarówno perspektywę wpływu organizacji na otoczenie, jak i wpływu czynników ESG na organizację. W toku prac nad standardem zrezygnowano z pierwotnie planowanego wymogu uzasadniania pominięcia określonych informacji (tzw. "rebuttable presumption"), co stanowi istotne uproszczenie dla podmiotów raportujących.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- Prawidłowe zrozumienie i implementacja koncepcji podwójnej istotności
- Zapewnienie spójności raportowania między wszystkimi standardami ESRS
- Kompleksowe ujęcie wszystkich wymaganych informacji ogólnych
- Przeprowadzenie rzetelnej analizy istotności uwzględniającej wszystkie perspektywy
- Trudności w określeniu granic raportowania w złożonych strukturach organizacyjnych
- Zapewnienie porównywalności danych w kolejnych okresach sprawozdawczych
- Konieczność budowy systemów zbierania danych zgodnych z wymogami standardów
- Koordynacja raportowania z innymi obowiązkami sprawozdawczymi

Europejskie standardy środowiskowe (ESRS E1-E5)

Pięć środowiskowych standardów ESRS stanowi kluczowy element nowego systemu raportowania, koncentrując się na najważniejszych wyzwaniach ekologicznych. Każdy z tych standardów wprowadza szczegółowe wymogi raportowania w zakresie określonego obszaru oddziaływania na środowisko, łącznie wymagając 32 szczegółowych ujawnień.

ESRS E1 (Zmiana klimatu) to najbardziej rozbudowany standard środowiskowy, koncentrujący się na emisjach gazów cieplarnianych i działaniach adaptacyjnych. Wymaga ujawnienia szczegółowych danych o emisjach w zakresach 1, 2 i 3, celów redukcyjnych zgodnych z Porozumieniem Paryskim oraz planów transformacji energetycznej. Standard wymaga również informacji o fizycznych ryzykach klimatycznych i działaniach adaptacyjnych, a także o wpływie zmian klimatu na model biznesowy organizacji. ESRS E2-E4 obejmują kolejno: zanieczyszczenia (E2), gospodarkę wodną i morską (E3) oraz bioróżnorodność i ekosystemy (E4). W ramach tych standardów organizacje muszą raportować o emisjach innych niż gazowe, zużyciu i wpływie na zasoby wodne, oraz oddziaływaniu na ekosystemy i różnorodność biologiczną. Każdy z tych standardów wymaga przedstawienia konkretnych wskaźników ilościowych oraz opisów działań zarządczych i planów poprawy.

ESRS E5 (Zasoby i gospodarka obiegu zamkniętego) koncentruje się na efektywności wykorzystania zasobów i wdrażaniu zasad gospodarki cyrkularnej. Standard wymaga raportowania o zużyciu surowców, gospodarce odpadami, działaniach na rzecz wydłużenia życia produktów oraz inicjatywach wspierających zamykanie obiegu materiałów w gospodarce.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- ➔ Złożoność pomiaru emisji w zakresie 3 (emisje pośrednie w łańcuchu wartości)
- ➔ Trudności w pozyskiwaniu wiarygodnych danych środowiskowych od dostawców
- ➔ Konieczność rozwoju systemów monitorowania wpływu na bioróżnorodność
- ➔ Wysokie koszty wdrożenia kompleksowych systemów pomiaru oddziaływania środowiskowego
- ➔ Potrzeba koordynacji działań między różnymi działami organizacji
- ➔ Konieczność integracji danych środowiskowych z systemami zarządzania
- ➔ Ryzyko niepełnego ujawnienia istotnych informacji środowiskowych
- ➔ Wyzwania związane z weryfikacją i atestacją danych środowiskowych

Europejskie standardy społeczne (ESRS S1-S4)

Standardy społeczne ESRS składają się z czterech kompleksowych dokumentów obejmujących różne aspekty relacji z interesariuszami. Wymagają one łącznie 32 szczegółowych ujawnień, koncentrując się na wpływie organizacji na pracowników, społeczność lokalne i konsumentów.

ESRS S1 (Zatrudnienie) skupia się na własnej sile roboczej organizacji. Standard wymaga szczegółowego raportowania o warunkach zatrudnienia, różnorodności i włączeniu społecznym, czasie pracy, wynagrodzeniach, dialogu społecznym oraz bezpieczeństwie i higienie pracy. Szczególną uwagę poświęcono kwestiom równości płci, luki płacowej oraz dostępu do szkoleń i rozwoju zawodowego. Organizacje muszą również raportować o wskaźnikach wypadkowości, absencji oraz działaniach na rzecz poprawy warunków pracy.

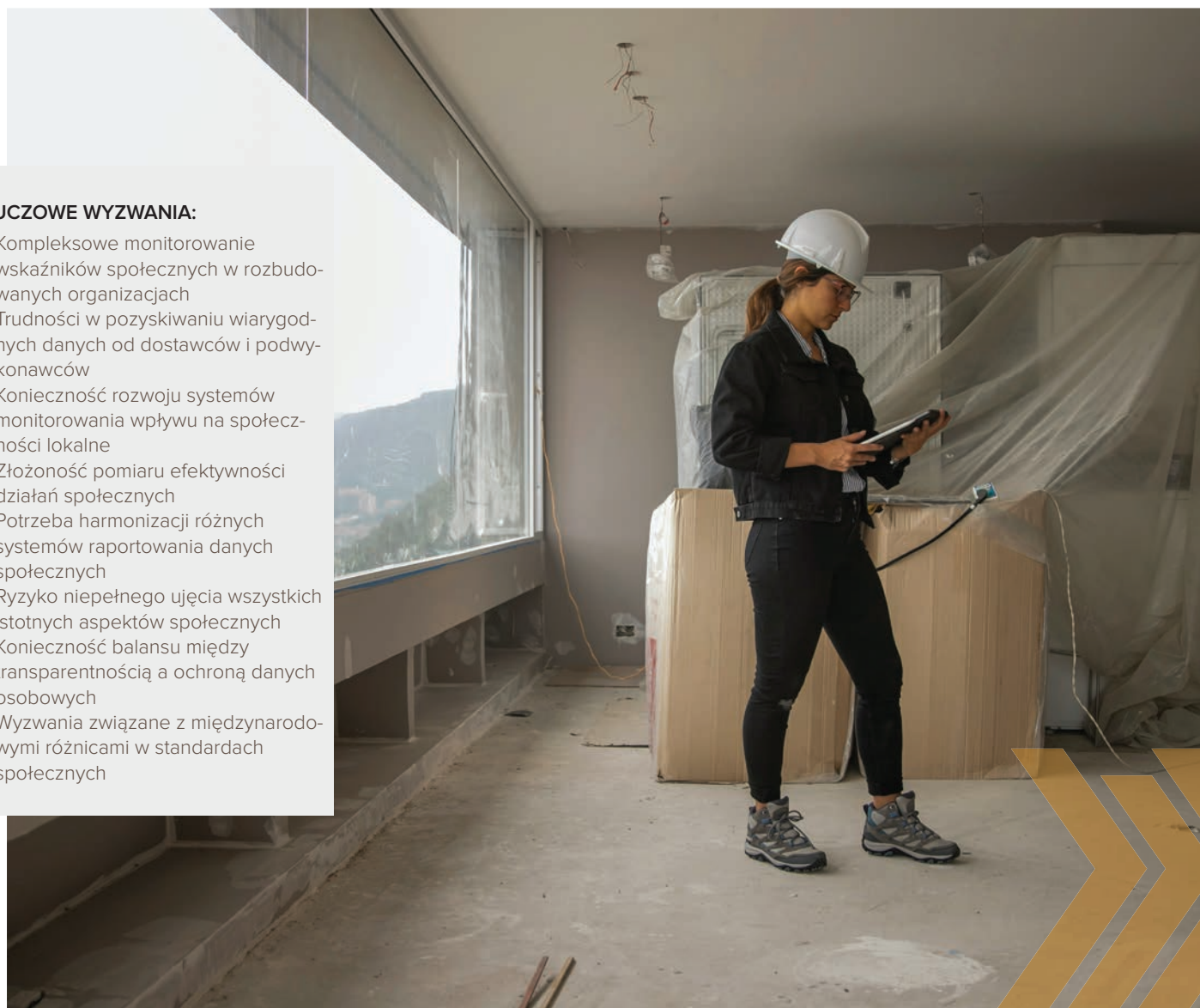
ESRS S2 (Pracownicy w łańcuchu wartości) rozszerza wymogi raportowania na pracowników zatrudnionych przez dostawców i podwykonawców. Standard wymaga ujawnienia informacji o praktykach w zakresie praw człowieka, godnej pracy i należytej staranności w całym łańcuchu dostaw. Organizacje muszą raportować o mechanizmach monitorowania warunków pracy u dostawców, identyfikacji ryzyk związanych z prawami pracowniczymi oraz działaniach naprawczych.

ESRS S3 (Otoczenie społeczne) koncentruje się na wpływie organizacji na społeczności lokalne. Standard wymaga raportowania o zaangażowaniu w rozwój lokalny, dialogu ze społecznościami, zarządzaniu potencjalnymi konfliktami oraz działaniach na rzecz ochrony praw społeczności lokalnych. Szczególną uwagę poświęcono kwestiom relokacji, dostępu do zasobów oraz ochrony dziedzictwa kulturowego.

ESRS S4 (Konsumenci i użytkownicy końcowi) dotyczy relacji z klientami. Wymaga ujawnienia informacji o bezpieczeństwie produktów, ochronie prywatności, praktykach marketingowych oraz mechanizmach rozpatrywania skarg. Standard obejmuje również kwestie dostępności produktów i usług dla różnych grup społecznych oraz działań na rzecz odpowiedzialnej konsumpcji.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- ➔ Kompleksowe monitorowanie wskaźników społecznych w rozbudowanych organizacjach
- ➔ Trudności w pozyskiwaniu wiarygodnych danych od dostawców i podwykonawców
- ➔ Konieczność rozwoju systemów monitorowania wpływu na społeczności lokalne
- ➔ Złożoność pomiaru efektywności działań społecznych
- ➔ Potrzeba harmonizacji różnych systemów raportowania danych społecznych
- ➔ Ryzyko niepełnego ujęcia wszystkich istotnych aspektów społecznych
- ➔ Konieczność balansu między transparentnością a ochroną danych osobowych
- ➔ Wyzwania związane z międzynarodowymi różnicami w standardach społecznych

Europejskie standardy ładu korporacyjnego (ESRS G1)

Standard ESRS G1 (Praktyki biznesowe) stanowi kluczowy element raportowania w zakresie ładu korporacyjnego, wprowadzając 6 obowiązkowych ujawnień. Ten komponent ESRS koncentruje się na etycznych aspektach prowadzenia działalności gospodarczej i efektywności struktur zarządczych w kontekście zrównoważonego rozwoju.

ESRS G1 wymaga szczegółowego raportowania w zakresie struktury i funkcjonowania organów zarządczych w kontekście ESG. Organizacje muszą ujawniać informacje o roli zarządu i rady nadzorczej w nadzorowaniu kwestii zrównoważonego rozwoju, w tym ich kompetencji, doświadczenia i zaangażowania w podejmowanie decyzji dotyczących ESG. Standard wymaga również

informacji o systemach motywacyjnych powiązanych z celami zrównoważonego rozwoju oraz o mechanizmach odpowiedzialności za realizację strategii ESG.

Kolejnym istotnym elementem jest raportowanie o etyce biznesowej i zgodności z przepisami. Standard wymaga ujawnienia informacji o politykach antykorupcyjnych, systemach zgłaszania nieprawidłowości, zarządzaniu konfliktami interesów oraz mechanizmach zapewniających zgodność z regulacjami. Szczególną uwagę poświęcono kwestiom transparentności w relacjach z interesariuszami oraz odpowiedzialnego lobbingu.

Standard koncentruje się również na praktykach w zakresie zarządzania ryzykiem ESG i kontroli wewnętrznej. Organizacje muszą opisać, w jaki sposób identyfikują, oceniają i zarządzają ryzykami związanymi ze zrównoważonym rozwojem, a także jak integrują te kwestie z ogólnym systemem zarządzania ryzykiem. Wymagane jest także ujawnienie informacji o procesach due diligence w kontekście ESG oraz o systemach monitorowania i raportowania.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- ➔ Integracja kryteriów ESG z istniejącymi systemami ładu korporacyjnego
- ➔ Rozwój kompetencji ESG na poziomie zarządu i rady nadzorczej
- ➔ Projektowanie efektywnych systemów motywacyjnych powiązanych z celami ESG
- ➔ Zapewnienie transparentności w raportowaniu o praktykach zarządczych
- ➔ Trudności w mierzeniu efektywności nadzoru nad kwestiami ESG
- ➔ Konieczność dostosowania struktur organizacyjnych do nowych wymogów
- ➔ Ryzyko konfliktu między różnymi systemami raportowania korporacyjnego
- ➔ Wyzwania związane z weryfikacją skuteczności systemów kontroli w obszarze ESG

The image shows a magnifying glass focusing on a financial table. The table is divided into two main sections: 'Trading by group' and 'Key Indices'.

Trading by group

BUY	%	NET
2,259.21	8.44%	2,259.21
6,513.46	24.33%	6,513.46
14,447.83	53.98%	13,897.83
3,545.70	13.25%	3,668.70

Key Indices

INDEX	PREVIOUS	CHANGE	INDEX	PREVIOUS	CHANGE
Energy & Utility	21,851.79	+8.69	Energy & Utility	21,851.79	-27.18
Fashion	1,488.55	+15.03	Fashion	1,488.55	+2.18
Finance	682.18	+7.17	Finance	682.18	+7.17
Food & Beverage	1,176.81	+17.02	Food & Beverage	1,176.81	+17.02
Health Care	1,129.98	+5.45	Health Care	1,129.98	+5.45
Home & Office Prod	1,413.47	+7.31	Home & Office Prod	1,413.47	+7.31
Ind Material & Mach	1,186.17	+5.82	Ind Material & Mach	1,186.17	+5.82
Info & Comm Tech	1,179.07	+14.78	Info & Comm Tech	1,179.07	+14.78
Insurance	264.00	-4.77	Insurance	264.00	-4.77
Media & Publish	281.64	+2.96	Media & Publish	281.64	+2.96
Mining	114.70	+2.16	Mining	114.70	+2.16
Packaging	122.52	+0.29	Packaging	122.52	+0.29
Paper & Print	137.17	-2.89	Paper & Print	137.17	-2.89
Petrochem & Chem	77.71	+0.83	Petrochem & Chem	77.71	+0.83
Professional Services	191.83	-0.24	Professional Services	191.83	-0.24
Property Dev	139.87	+1.62	Property Dev	139.87	+1.62

Harmonogram wdrażania wymogów sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju w Polsce

Polska ustawa o rachunkowości wprowadza stopniowy system wdrażania nowych wymogów sprawozdawczości ESG, różnicując terminy rozpoczęcia raportowania w zależności od wielkości i charakteru podmiotów. Ten etapowy proces ma umożliwić organizacjom odpowiednie przygotowanie się do nowych obowiązków. Pierwsza grupa podmiotów rozpocznie raportowanie za rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2023 roku. Dotyczy to największych jednostek zainteresowania publicznego, gdzie suma aktywów bilansu przekracza 110 000 000 zł, a przychody netto ze sprzedaży wynoszą ponad 220 000 000 zł. Dla grup kapitałowych progi te są wyższe i wynoszą odpowiednio 132 000 000 zł i 264 000 000 zł.

Drugi etap wdrożenia, obejmujący rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2024 roku, dotyczy pozostałych jednostek dużych i jednostek dominujących dużej grupy oraz Banku Gospodarstwa Krajowego. W kolejnym etapie, za rok rozpoczynający się po 31 grudnia 2025 roku, obowiązek obejmie jednostki małe i średnie będące emitentami papierów wartościowych na rynkach regulowanych EOG, małe i niezłożone instytucje kredytowe oraz wewnętrzne zakłady ubezpieczeń i reasekuracji spełniające określone kryteria.

Ustawa przewiduje szczególne rozwiązania przejściowe. Jednostki małe i średnie notowane na giełdzie mogą nie sporządzać sprawozdawczości do końca 2027 roku, pod warunkiem wyjaśnienia powodów w sprawozdaniu z działalności. Ponadto, przez pierwsze 3 lata obrotowe, jeśli jednostka nie ma dostępu do wszystkich niezbędnych informacji dotyczących łańcucha wartości, może przedstawić informacje o podjętych działaniach w celu ich uzyskania oraz planach na przyszłość.

KLUCZOWE WYZWANIA:

- ➔ Konieczność precyzyjnego określenia momentu powstania obowiązku raportowania
- ➔ Przygotowanie organizacji do nowych wymogów w odpowiednim czasie
- ➔ Zapewnienie ciągłości zbierania danych mimo etapowego wdrażania
- ➔ Koordynacja wdrożenia w grupach kapitałowych z różnymi terminami raportowania
- ➔ Ryzyko niepełnych danych w pierwszych latach raportowania
- ➔ Konieczność równoległego prowadzenia starych i nowych systemów raportowania
- ➔ Zarządzanie oczekiwaniami interesariuszy w okresie przejściowym
- ➔ Zapewnienie porównywalności danych między okresami sprawozdawczymi

Niniejszy materiał nie stanowi wyczerpującej informacji, ani nie stanowi opinii. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji prosimy o zasięgnięcie szczegółowej porady doradcy.

**KRZYSZTOF
MAKSYMİK**
biegły rewident,
Audit Partner
w Dziale Rewizji
Finansowej BDO
Krzysztof.Maksymik@bdo.pl

**EWA
MATYSZEWSKA**
Dyrektor
ds. Komunikacji
i Zrównoważonego
Rozwoju
Ewa.Matyszevska@bdo.pl

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko – doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli. Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów:
Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2022 rok:

■ **I miejsce** Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego w kategorii firm średnich

Rzeczpospolitej i Parkietu za 2023 rok:

- **Najlepsza Firma Audytorska** (V miejsce)
- **Najbardziej Aktywna Firma na Giełdzie** (IV miejsce)
- **Najlepsza Firma Badająca Spółki Giełdowe** (IV miejsce)
- **Wyróżnienie z zakresu ESG**

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa,
ul. Postępu 12, 02–676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01,
e-mail: office@bdo.pl

